

Brüssel, 2.4.2020
COM(2020) 174 final

2020/0055 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks
mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

COVID-19 puhang on andnud Euroopa Liidu ühiskonnale ja majandusele ränga hoobi, sundides liikmesriike võtma erakorralisi meetmeid. Viirusepuhang on tõsine rahvatervisealane hädaolukord, mis mõjutab kodanikke, ühiskondi ja majandust. Majandustegevus on häiritud, põhjustades likviidsuspiiranguid ja majandustegevuses osalejate (ettevõtjate, eelkõige VKEde) rahalise olukorra väga tõsist halvenemist. Liikmesriigid peavad toime tulema ka suureneva vajadusega kasutada riigi ressursse riiklike tervishoiusüsteemide rahastamiseks ja avalike teenuste osutamise jätkamiseks.

Selleks et aidata liikmesriikidel kõigi nende probleemidega toime tulla ja reageerida viirusepuhangu mõjule, tegi komisjon koroonaviirusega võitlemise investeerimisalgatuse¹ raames ettepanekud mitmesuguste meetmete, sealhulgas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutuselevõtmise kohta². Tehti ettepanek liidu elanikkonnakaitse mehhanismi / rescEU vahendite suurendamiseks, et koordineerida ühishankeid, suurendada ravimite, isikukaitsevahendite ja meditsiinivahendite varu ning tuua koju tagasi väljaspool ELi lõksu jäänud Euroopa kodanikud³. Samuti tehti ettepanek suurendada Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) vahendeid.

Selleks et reageerida asjakohaselt COVID-19 puhangust tulenevatele vajadustele, teeb komisjon ettepaneku võtta kasutusele 2016. aastal pagulaskriisi haripunktis loodud erakorralise toetuse rahastamisvahend eelarvega 2,7 miljardit eurot, et abistada liikmesriike COVID-19 puhanguga toimetulekul⁴. Pidades silmas kriisi kiiret arengut, teeb komisjon ka ettepaneku suurendada liidu elanikkonnakaitse mehhanismi / rescEU vahendeid 300 miljoni euro suuruse lisaelarvega, et hõlbustada ulatuslikumat meditsiinivahendite varu loomist ja koordineerida oluliste ressursside jaotamist Euroopas⁵.

Selleks on vaja võtta kasutusele erivahendid, kuna mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 3 puuduvad olemas olevad varud ja vahendite ümberpaigutamise võimalused. Erivahendite kättesaadavus 2020. aastal on esitatud mitmeaastase finantsraamistiku 2020. aasta tehnilises kohanduses⁶.

¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, Euroopa Liidu Nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Investeerimispankale ja eurorühmale: Euroopa koordineeritud majanduslikud meetmed COVID-19 puhangule reageerimiseks; COM(2020) 112 final, 13.3.2020.

² 13. märtsi 2020. aasta ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1303/2013, määrust (EL) nr 1301/2013 ja määrust (EL) nr 508/2014 seoses erimeetmetega investeringute kaasamiseks liikmesriikide tervishoiusüsteemidesse ja muudesse majandussektoritesse, et reageerida COVID-19 puhangule [Koroonaviirusega võitlemise investeerimisalgatus], COM(2020) 113 final, 13.3.2020.

³ Paranduseelarve projekt nr 1/2020, COM(2020) 145, 27.3.2020.

⁴ Ettepanek: Nõukogu määrus, millega aktiveeritakse nõukogu 15. märtsi 2016. aasta määruse (EL) 2016/369 kohane erakorraline toetus ning muudetakse kõnealuse määruse sätteid seoses COVID-19 puhanguga, COM(2020) 175, 2.4.2020.

⁵ Paranduseelarve projekt nr 2/2020, COM(2020) 170, 2.4.2020.

⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule tehnilise kohanduse kohta seoses erivahenditega 2020. aastaks (nõukogu määruse nr 1311/2013 (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) artikli 6 lõike 1 punktid e ja f), COM(2020) 173, 2.4.2020.

Võttes aluseks erivahendite praeguse määratluse ja kohaldamisala mitmeaastase finantsraamistiku määruses, saab sellel eesmärgil kasutada ainult paindlikkusinstrumenti ja ettenägemata kulude varu, kuna kulukohustuste koguvary kasutamine on piiratud noorte-, tööhõive-, rände- ja julgeolekumeetmetega. Paindlikkusinstrumenti ja ettenägemata kulude varu raames praegu saadaolevate vahendite summast ei piisa erakorralise toetuse rahastamisvahendi rahastamisvajaduste katmiseks ja liidu elanikkonnakaitse mehhanismi / rescEU vahendite oluliseks suurendamiseks.

Võttes arvesse, et käesolev aasta on mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 viimane aasta ning Euroopa Liit seisab silmitsi enneolematu tervise- ja majanduskriisiga, teeb komisjon ettepaneku mitmeaastase finantsraamistiku määruse muutmiseks, et tühistada kulukohustuste koguvary kohaldamisalaga seotud piirangud (artikkel 14) ning võimaldada seeläbi täies ulatuses rahastada COVID-19 puhangule reageerimiseks mõeldud 3,0 miljardit eurot, mille kohta on tehtud ettepanek paranduseelarve projektis nr 2/2020 (esitatud eraldi).

Komisjon teeb ettepaneku jätta asjaomaste artiklite sõnastusest välja viited noortele ja tööhõivele ning sõnad „rände- ja julgeolekumeetmetega“.

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu⁷ artikli 135 lõikega 2 on ette nähtud, et Ühendkuningriigi suhtes ei kohaldata nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 muudatusi, mis võetakse vastu kõnealuse lepingu jõustumise kuupäeval või pärast seda kuupäeva, kui need muudatused mõjutavad Ühendkuningriigi finantskohustusi. Käesolevas määruses sätestatud muudatused piirduvad kulukohustuste koguvary kasutamise eesmärgi muutmise ja ei suurenda finantskohustusi. Seetõttu ei kohaldata Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu artikli 135 lõiget 2 kõnealuse muudatuse suhtes.

2. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta otseselt liidu eelarvet. Kulukohustuste koguvary võetakse kasutusele ja assigneeringud kantakse eelarvesse menetluste abil, mis on ette nähtud mitmeaastase finantsraamistiku määrusega ning institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta.

⁷ ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 312,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,¹

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhang ja sellega kaasnev rahvatervise kriis, mis nõuavad erakordsete meetmete võtmist, avaldavad suurt survet nii mitmeaastase finantsraamistiku ülemäärade piires kui ka väljaspool neid kasutada olevatele rahalistele vahenditele.
- (2) Selleks et liidul oleks võimalik rahastada erakorralise toetuse rahastamisvahendi raames piisavat reageerimist COVID-19 puhangule,² tehakse ettepanek muuta kulukohustuste koguvaru raames kättesaadavate assigneeringute kasutamise eesmärki majanduskasvu ja tööhõivesse, eelkõige noorte tööhõivesse, ning rände- ja julgeolekumeetmetesse puutuv osas.
- (3) Tehakse ettepanek võtta kulukohustuste koguvaru kasutusele võimalikult kiiresti, et seda oleks võimalik vastavalt paranduseelarve projektis nr 2/2020³ kavandatule 2020. aastal kiiresti kasutada. Käesolev määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 muudatus peaks jõustuma hiljemalt samal päeval, kui võetakse vastu kõnealune paranduseelarve projekt.
- (4) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu⁴ artikli 135 lõikega 2 on ette nähtud, et Ühendkuningriigi suhtes ei kohaldata nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 muudatusi, mis võetakse vastu kõnealuse lepingu jõustumise kuupäeval või pärast seda kuupäeva, kui need muudatused mõjutavad Ühendkuningriigi finantskohustusi. Käesolevas määruses sätestatud muudatused piirduvad kulukohustuste koguvaru kasutamise eesmärgi muutmisega ning ei suurenda finantskohustusi. Seetõttu on asjakohane täpsustada, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu artikli 135 lõiget 2 ei kohaldata käesoleva muudatuse suhtes.

¹ ELT C , , lk .

² COM(2020) 175, 2.4.2020.

³ COM(2020) 170, 2.4.2020.

⁴ ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

(5) Määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta,
ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 3 lõike 2 teine lause asendatakse järgmisega:

„Kulukohustuste assigneeringud võib eelarvesse kanda finantsraamistiku asjaomaste rubriikide ülemmääradest suurematena, kui on vaja kasutada hädaabireservi, Euroopa Liidu Solidaarsusfondi, paindlikkusinstrumendi, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, ettenägemata kulude varu, noorte töötuse vähendamiseks ja teadusuuringute tõhustamiseks ette nähtud erilise paindlikkuse ning kulukohustuste koguvaru vahendeid vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 2012/2002, (*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1309/2013 (**) ning institutsioonidevahelisele kokkuleppele eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (***)

(*) Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 855).

(***) 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (ELT C 373, 20.12.2013, lk 1).“

(2) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt.

a) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Kulukohustuste koguvaru“;

b) Lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsraamistiku kulukohustuste assigneeringute ülemmäärade raames olemas olevad varud moodustavad finantsraamistiku kulukohustuste koguvaru, mis tuleb teha kättesaadavaks lisaks finantsraamistikus aastate 2016–2020 kohta kindlaks määratud ülemmääradele.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*